

Allmänt om sjukdom

Det är vanligt att barn får infektioner, speciellt under de första åren i förskola och skola. En del sjukdomar smittar innan barnet har fått tydliga symptom.

Det är alltid bra att vara extra noga med hygien när man själv eller barnet har en infektion. Ett av de bästa sätten att minska smittspridning är att tvätta händerna ofta och alltid före maten och efter toalettbesök. Det är också bra att lära barnet att hosta i armvecket istället för i händerna, och att göra det själv som vuxen.

Man kan använda engångsnäsdukar när någon i familjen har snuva och tvätta snuttefilt, gosedjur och leksaker som barnet har använt, efter en infektion.

När kan barnet gå tillbaka till förskola och skola?

Det är viktigt att barnet är tillräckligt piggt för att orka med en dag tillsammans med andra barn och vuxna i de vanliga aktiviteterna. Barn som har:

Halsfluss

Halsfluss är en infektion som orsakas av virus eller bakterier i halsmandlarna, oftast streptokockbakterier. Streptokocker sprids via till exempel saliv, genom direktkontakt eller kontakt med föremål, till exempel leksaker eller handdukar. Sjukdomen smittar från någon dag innan barnet får symptom och flera veckor efteråt om barnet inte får behandling. Vid antibiotikabehandling brukar barnet inte smitta efter två dygns behandling.

Symptom

Symptom på halsfluss är feber och svullna, rodnande, ömma och vitprickiga halsmandlar. Barn som har halsfluss som orsakas av streptokocker är sällan förkylda samtidigt och brukar inte ha någon klar rinnsnuva eller hosta.

Inkubationstid

Det tar mellan en till tre dagar från det att man har smittats tills man blir sjuk.

Behandling

Streptokockinfektioner behandlas ofta med antibiotika i tio dagar.

Ska barnet stanna hemma?

Ja. Ett barn som har haft en streptokockinfektion kan gå tillbaka till verksamheten efter minst två dygns antibiotikabehandling under förutsättning att barnet är så piggt att det orkar delta i den vanliga verksamheten.

Impetigo-svinkoppor

Impetigo eller svinkoppor är en smittsam infektion i huden som orsakas av bakterier. Det sprider sig via direktkontakt.

Symptom

Gulaktiga, såriga utslag runt näsa och munnen är vanligast. Blåsorna kan också uppstå på fingrar, armar, bål och ben, och ofta bildas nya blåsor eller hudrodnader alldeles intill eller på andra ställen på kroppen. Utslagen kan klia och svida, men barn brukar inte känna sig särskilt sjuka av infektionen.

Inkubationstid

Det tar mellan två till tre dagar från det att man har smittats tills man blir sjuk.

Behandling

Om barnet inte har feber och om utslagen sitter på ett väl avgränsat husområde, kan man behandla utslagen på egen hand. Man tvättar noga med tvål och vatten morgon och kväll och klapptorkar med en engångshandduk. Man kan också bada med klorhexidinlösning.

Ska barnet stanna hemma?

Ja, barn i förskoleklass bör vara hemma tills såren är helt torra. Barnet smittar tills såren är läkta. Skolbarn som är tillräckligt stora för att själva vara noga med att tvätta händerna kan vara i skolan. De bör däremot inte vara med på aktiviteter som idrott, bad eller matlagning.

Vattkoppor

Vattkoppor är en vanlig sjukdom som de flesta får en gång i livet, oftast i barndomen. Vattkoppor orsakas av ett virus som är mycket smittsamt och sprids i luften när man hostar, nyser och andas. Spädbarn brukar ha ett medfött skydd mot vattkoppor fram till sex månaders ålder.

Man kan bara få vattkoppor en gång, men viruset stannar kvar i kroppen resten av livet. Ibland kan det aktiveras igen och orsakar då sjukdomen *bältros*.

Symptom

De första symptomen på vattkoppor brukar vara att man får feber, huvudvärk och känner sig trött. Efter ett par dagar kommer röda utslag på överkroppen som sprider sig till ansiktet, hårbotten, armarna och benen. Utslagen blir efter någon dag till blåsor med klar genomskinlig vätska. Vattkoppor smittar från en till två dagar före och till en vecka efter det att utslagen först syns på huden.

Inkubationstid

Det tar mellan tio till tjugo dagar från att man har smittats tills sjukdomen bryter ut.

Behandling

För att lindra klådan kan man försöka kyla huden med zinkpudervätska, alsollösning, kylbalsam eller vatten. Om det inte hjälper kan man få receptbelagda läkemedel utskrivna av läkare.

Ska barnet vara hemma?

Ja, barnet är smittfritt när blåsorna har torkat.

Ögoninfektion

Ögoninfektioner hos yngre barn orsakas av bakterier eller virus som ofta finns i barnets näsa och svalg i dessa åldrar. Hos äldre barn orsakas ögoninfektioner oftare av virus.

Både bakterie- och virusinfektioner smittar som direktsmitta via händerna och via luften när barn hostar eller nyser. Smittan sprids bland annat när barnet gnuggar sig i ögonen och sedan tar på leksaker eller på andra barn.

Symptom

Barnets ögon blir kletiga av gult sekret och ögonlocken är igenklibbade på morgonen. Insidan av ögonlocket kan dessutom vara rött och ögonlocket kan vara svullet. Tårkanalen är en förbindelse mellan slemhinnorna i näsan och ögat. Därför är det vanligt att yngre barn får infekterade ögon i samband med förkylning.

Behandling

De flesta ögoninfektioner går över av sig själva inom en vecka. Om det variga sekretet kvarstår efter en vecka kan barnet ibland få antibiotika i form av ögonsalva eller tabletter. Men för det mesta brukar barn inte behöva antibiotikabehandling.

Ska barnet stanna hemma?

Om barnets ögon klibbar ihop och det kommer mycket var, bör barnet inte vara i skolan. Dels för att det är smittsamt, dels för att barnets ögon måste tvättas flera gånger om dagen. Barnet kan komma tillbaka till skola när den kraftiga inflammationen har läkt, och ögat inte är varigt längre.

För ytterligare information se Vårdguiden www.1177.se